

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2020. december 11.
(OR. en)

13893/20

ENER 487
RECH 512
IND 264
CLIMA 341

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2020. december 11.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	13699/20
Tárgy:	A Tanács következtetései – Az európai együttműködés előmozdítása a tengeri és az egyéb megújuló energia terén

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak „Az európai együttműködés előmozdítása a tengeri és az egyéb megújuló terén” című tanácsi következtetéseket, amelyeket az Európai Unió Tanácsa 2020. december 11-én írásbeli eljárással jóváhagyott.

A Tanács következtetései

Az európai együttműködés előmozdítása a tengeri és az egyéb megújuló energia terén

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

1. EMLÉKEZTETVE A KÖVETKEZŐKRE:

- 1.1. az Európai Tanács a 2019. december 12-i következtetéseiben (EUCO 29/19) jóváhagyta azt a célt, hogy a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel összhangban az Európai Unió 2050-re klímasemlegessé váljon;
- 1.2. a TTE Tanács (Energia) az energiarendszerek jövőjéről szóló, 2019. június 25-i következtetéseiben (10592/19) megállapította, hogy a jövőbeli energiarendszerben alapvetően fontos elemet jelent a megújuló energiák elterjedése és hálózati integrációja, csakúgy, mint a határokon átnyúló villamosenergia-összeköttetések fejlesztése, a tengeri villamosenergia-hálózatokat és -elosztó központokat pedig az energiainfrastruktúra egyik prioritásaként határozta meg;
- 1.3. a TTE Tanács (Energia) „A Covid19-világjárványra az EU energiaágazatában adandó válasz – helyreállítási pálya” című, 2020. június 25-i következtetéseiben (9133/20) megállapította, hogy az energiaágazatban beruházásokra lesz szükség, különösen a megújuló energia, a villamosítás és a határokon átnyúló összeköttetések terén, és kiemelte, hogy a tengeri megújuló energia stratégiai megközelítése ösztönözheti az ágazatba történő beruházásokat;
- 1.4. az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról szóló (EU) 2018/1999 rendelet és a megújuló energiaforrásból előállított energia támogatásáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 irányelv arra ösztönzi a tagállamokat, hogy mérlegeljék támogatási rendszereik együttműködési megállapodásokon alapuló, határokon átnyúló részvétel céljából történő önkéntes megnyitását azzal a céllal, hogy kiegészítsék nemzeti erőfeszítéseiket;

- 1.5. a Bizottság a „Tiszta bolygót mindenkinek – Európai hosszú távú stratégiai jövőkép egy virágzó, modern, versenyképes és klímasemleges gazdaságról” című (COM(2018) 773 final) közleményében, és mindenekelőtt az e közleményt alátámasztó részletes elemzésben megállapította, hogy jelentős uniós potenciál áll rendelkezésre ahhoz, hogy a klímasemlegességre vonatkozó cél megvalósítása érdekében 2050-ig 240-ről 450 gigawattra növeljék a tengeri szélenergia-kapacitásokat, a megújuló energiával kapcsolatos más technológiákkal együtt;
- 1.6. a Bizottság „Az európai zöld megállapodás” című közleményében (COM(2019) 640) megállapítja, hogy a megújuló energiaforrások alapvető szerepet fognak játszani Európa tiszta energiára való átállásában, és hogy a tengeri megújulóenergia-termelésnek a tagállamok közötti regionális együttműködésen alapuló növelése fontos intézkedés lesz e tekintetben, továbbá rámutat, hogy miként lehetne kiaknázni a tengeri megújuló energiában – többek között az úszó platformokon termelt szél- és napenergiában, a hullámenergiában és az árapály-energiában – rejlő lehetőségeket, különösen az Unió tengeri térségével való fenntarthatóbb gazdálkodás révén;
- 1.7. a Bizottság „Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása” című (COM(2020) 562) közleményében rámutat mind arra, hogy a megújuló energia alapvető szerepet tölt be abban, hogy meg lehessen valósítani az európai zöld megállapodásban foglaltakat és 2050-ig el lehessen érni a klímasemlegességet, mind pedig arra, hogy a megújuló energiaforrásokat nagyobb léptékben kell alkalmazni ahhoz, hogy hozzá lehessen járulni a megemelt szintű éghajlatvédelmi törekvés teljesítéséhez, és elő lehessen mozdítani az Unió megújuló energia terén betöltött ipari vezető szerepét;
- 1.8. a Bizottság „A klímasemleges gazdaság létrehozása: Uniós stratégia az energiarendszer integrációjának megteremtéséért” című (COM(2020) 299 final) közleményében elismeri, hogy a megújuló energia, ezen belül is a tengeri szélenergia hozzájárul a villamosítás fokozásához, valamint kijelenti, hogy a tengeri megújuló energiára vonatkozó stratégia és az azon alapuló szabályozási és finanszírozási fellépések biztosítani fogják a tengeri megújuló energia termelésének költséghatékony tervezését és megvalósítását, és meg fogják erősíteni az EU iparának vezető szerepét a tengeri megújulóenergia-technológiák terén;
- 1.9. a Bizottság „A tengeri megújuló energiában rejlő lehetőségeknek a klímasemleges jövő érdekében való kiaknázását célzó uniós stratégia” című közleményében (COM(2020) 741) kifejti, hogy megítélése szerint 2050-re a tengeri szélenergiát illetően 300 GW, az óceánenergiát illetően pedig körülbelül 40 GW telepített kapacitásra lesz szükség ahhoz, hogy 2050-re egy integrált, zöldebb és klímasemleges energiarendszer épüljön ki, valamint kiemeli, hogy az eltérő fejlettségi szinteken álló egyéb tengerimegújulóenergia-technológiákban is hatalmas potenciál rejlik;

- 1.10. a Horizont 2020 keretében finanszírozott, az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó, 2020 szeptemberében közzétett pályázati felhívás keretében az EU támogatni fogja a tengeri megújuló energiára vonatkozó kísérleti alkalmazásokat és demonstrációs projekteket, többek között az óceánenergia, (az úszó tengeri platformokon termelt) tengeri szélenergia és a tengeri napenergia területén;
- 1.11. a megújuló energia, és ezen belül is a tengeri megújuló energia terén folytatott regionális együttműködés, valamint a villamosenergia-hálózat megerősítése tekintetében végzett munka az alábbiak részéről:
- az északi tengeri energetikai együttműködés, az északi tengeri energetikai együttműködés keretéről szóló 2020. július 20-i együttes nyilatkozatban említettek szerint,
 - a balti energiapiacok összekapcsolási terve (BEMIP), a balti-tengeri szélenergiáról szóló, 2020. szeptember 30-i közös szándéknyilatkozatban¹ említettek szerint,
 - a Délnyugat-Európa összekapcsolásával foglalkozó magas szintű munkacsoport, valamint
 - a közép- és délkelet-európai energetikai összeköttetésekkel (CESEC) foglalkozó magas szintű munkacsoport;
- 1.12. a 2020. júniusi spliti memorandum, amely a szigetek energetikai átállásának és dekarbonizációjának előmozdítására irányuló együttműködés hosszú távú keretének létrehozását tűzi ki célul, az egyes szigetek sajátosságainak teljes mértékű tiszteletben tartása mellett;
- 1.13. e tanácsi következtetések középpontjában a tengeri és egyéb megújuló energia áll, mint a dekarbonizáció egyik alapvető pillére, annak elismerése mellett, hogy a dekarbonizációt célzó más erőfeszítésekre is szükség van;

¹ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/signature_version_baltic_sea_offshore_wind.pdf

2. HANGSÚLYOZVA, hogy
- 2.1. a megújuló energiával kapcsolatos valamennyi technológia bevezetése elengedhetetlen szerepet tölt be az EU energia- és éghajlat-politikai céljainak elérésében, és jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy az Európai Unió 2050-ig klímasemlegessé váljon;
- 2.2. a tengeri megújuló energia széles körű alkalmazása – ideértve a tengerfenéken rögzített és az úszó platformokon termelt tengeri szél- és napenergiát, a hullámokból, tengeri áramlatokból és az árapályból kinyerhető energiát, a hőmérséklet-gradiensek és a sótartalom-gradiensek közötti különbséget, a tengervízzel való fűtést és hűtést, a geotermikus energiát, a tengeri biomasszát (alga), valamint a meglévő kőolaj- és gázkitermelő platformok megújuló energiát termelő platformokká való átalakításának lehetőségét – egy páneurópai ellátási láncra támaszkodva segíthet kiaknázni az összes európai tengerben és óceánban rejlő megújulóenergia-potenciált; míg néhány tagállamban a sekély vizekben tengerfenéken rögzített platformokon való tengeri szélenergia-termelés egyre kiforrottabb technológiává válik, az úszó szélenergia-platformok ígéretes, kialakulóban lévő technológiát jelentenek ahhoz, hogy a mélyebb tengerfenékekkel rendelkező területeken is lehessen megújuló energiát termelni. Mindezen technológiák hozzájárulnak ahhoz, hogy üzleti lehetőségek jöjjenek létre az európai iparágak számára;
- 2.3. a megújuló energiaforrások nemzeti szintű alkalmazásán túl a tagállamok közötti fokozott regionális együttműködés és határokon átnyúló projektek hozzájárulhatnak a belső energiapiac további integrációjához, valamint a megújuló energia és a jobb villamosenergia-átviteli infrastruktúra uniós szintű elterjedésének további fokozásához. Emellett a megújuló energiára vonatkozó nemzeti és uniós célkitűzések költséghatékonyabb teljesítése révén nettó előnyöket biztosíthat különösen az együttműködésben és a projektekben részt vevő tagállamok számára, amennyiben leküzdik az ilyen együttműködés előtt álló kihívásokat és akadályokat;
- 2.4. ez az együttműködés megvalósulhat a megújuló energiaforrásokra vonatkozó nemzeti támogatási rendszerek más tagállamok számára való önkéntes megnyitásának különböző formáin keresztül, például a tengerparttal nem rendelkező országok számára is elérhető közös pályázati felhívások és közös támogatási rendszerek révén. Az új uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmus elősegítheti a határokon átnyúló projekteket, az energiaunió irányításáról szóló rendelet rendelkezéseivel összhangban;

- 2.5. a határokon átnyúló együttműködés, beleértve a közös és hibrid projekteket is, önkéntes lehetőség, amely egyfelől kiegészíti a megújuló energiaforrások alkalmazása terén vállalt nemzeti erőfeszítéseket – ahogyan azok a megújuló energia alkalmazására és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó, 2030-ra kitűzött uniós célok elérésére irányuló nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervekben szerepelnek – másfelől szükséges a felülvizsgált ambíció 2030-ig való teljesítéséhez; a tervezett nemzeti támogatási volumenek tovább növelhetők a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközből származó forrásokkal;
- 2.6. a megújuló energiaforrások gyorsított ütemben történő alkalmazása, a kutatásba és az innovációba történő beruházások növelése, továbbá az értéklánc nemzeti és regionális együttműködési projektek keretében történő bővítése hozzájárulhat a tengeri megújuló energiával kapcsolatos, kialakulóban lévő technológiák erős és versenyképes európai belső piacának megteremtéséhez, ami segítheti Európát abban, hogy kiterjessze és megtartsa az e technológiák terén világviszonylatban betöltött, ipari léptékű vezető szerepét;
- 2.7. e területeken fontos szerepet játszhat a tengeri megújuló energiával kapcsolatos, határokon átnyúló együttműködés; különösen az egynél több tagállam által finanszírozott projektek és az egynél több tagállamhoz kapcsolódó projektek (közös és hibrid projektek) – különösen annak révén, hogy csökkentik a rendszerköltségeket és a helyigényeket, és megkönnyítik a tengeri megújuló energia piaci integrációját és hálózatba való betáplálását, valamint a villamosenergia-kereskedelmet – felszabadíthatják a megújuló energia széles körű elterjedésében és a méretgazdaságosságban rejlő lehetőségeket;
- 2.8. figyelemmel az energiahatékonyság elsődlegességének elvére, a megújuló energia alkalmazása döntő szerepet tölthet be az ágazati integrációban, többek között annak révén, hogy megkönnyíti a megújuló energiának a termelőhelytől az energiarendszerbe való, közvetlenül a villamosenergia-hálózaton keresztül történő integrálását, vagy hozzájárul a megújuló hidrogén termeléséhez, mindenekelőtt újabb, tengeri megújuló energia termelésére alkalmas helyszínek határokon átnyúló együttműködés keretében való kiaknázásával;
- 2.9. meglévő technológiák használata és innovatív megoldások kifejlesztése az energiatárolás terén, ideértve a megújuló energiaforrásból származó villamosenergia hidrogénné való alakítását is, elősegítheti, hogy a tengeri és egyéb megújuló energiát még jobban lehessen integrálni az európai energiarendszerbe, például a hálózatok stabilitásának és rugalmasságának előmozdítása révén, továbbá a megújuló energiaforrásból származó villamosenergia-termelés jövedelmezőségének növelésével;

- 2.10. a megújulóenergia-termelési kapacitásokba való beruházásokat előmozdító reformok hozzá fognak járulni a Covid19-világjárvány utáni gazdasági helyreállításhoz, hiszen Unió-szerte támogatják az innovációt, az európai értékláncokat, az ipari növekedést, a zöld gazdaság fejlesztését és a foglalkoztatás növelését, valamint az EU iparának versenyképességét; a tagállamok közötti regionális együttműködés fontos tényező lesz abban, hogy mindezen előnyökben a társadalom széles rétegei részesüljenek;
- 2.11. az európai zöld megállapodás és 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célterv egyedülálló lehetőséget kínál a szakpolitikák és intézkedések integrált megközelítésére, mégpedig a megújuló energiaforrások nemzeti szintű alkalmazását és a megújuló energiával kapcsolatos, tagállamok közötti és régiók közötti fokozott együttműködést illetően egyaránt, ezenfelül pedig megfelelő szabályozási keretet kínál, az állami támogatásra vonatkozó szabályokat tartalmaz, megfelelő pénzügyi támogatást biztosít, figyelemmel az ipar és a növekedés szempontjaira, a társadalmi kohézióra és a foglalkoztatás dimenziójára csakúgy, mint a kutatásra és az innovációra;
- 2.12. a nemzetközi együttműködés egyre nagyobb szerepet játszik a tengeri megújuló energia alkalmazásában, és azt megkönnyítheti például, ha a Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) mélyreható elemzést készít a műszaki és gazdasági lehetőségekről, a Nemzetközi Megújulóenergia-ügynökség (IRENA) és annak a tengeri megújuló energiával foglalkozó együttműködési kerete pedig egy asztalhoz ülteti a tagállamokat, hogy meg lehessen határozni a nemzetközi együttműködés területeit és fel lehessen gyorsítani a tengeri megújuló energia alkalmazásának elterjedését;

3. AZ UNIÓN BELÜLI FÖLDRAJZI ELTÉRÉSEKRE ÉS A MEGÚJULÓ ENERGIÁK KÜLÖNBÖZŐ FOKÚ TECHNOLÓGIAI KIFORROTTSÁGÁRA FIGYELEMMEL MEGÁLLAPÍTVA, HOGY

- 3.1. tovább kell csökkenteni azokat a költségeket, amelyekkel a megújuló energia alkalmazása és az ahhoz szükséges technológia jár, különösen a kevésbé érett piacokon és a kevésbé kiforrott technológiák (többek között az olyan tengeri technológiák, mint az úszó szélturbinák és fotovoltaikus rendszerek, valamint a sarkvidéki körülmények közötti tengeri szélenergia-termelés) tekintetében;
- 3.2. a tengeri megújuló energiákkal kapcsolatos, kevésbé kiforrott uniós technológiák számára nyújtott kutatási-innovációs és demonstrációs támogatás, valamint az ellátási lánc fejlesztése kulcsfontosságú e technológiák versenyképességének és a globális innováció ösztönzésére nyíló lehetőségeinek javítása szempontjából;

- 3.3. a tengeri megújuló energiákkal kapcsolatos technológiák alkalmazásának és a tengeri térségekre vonatkozó egyéb célkitűzéseknek az egyensúlyba hozása kihívást jelent, és a különböző célkitűzésekhez igazodó többcélú felhasználásra vonatkozó koncepciók, csakúgy mint a különböző technológiák együttes felhasználása, hozzájárulhatnak a területi jellegű kompromisszumok kezeléséhez és környezeti előnyök biztosításához;
- 3.4. a tengeri megújuló energiák, így mindenekelőtt a tengeri szélenergia széles körű alkalmazásához a tengeri és a szárazföldi hálózat fejlesztésére van szükség, ami viszont különösen nagyfokú társadalmi elfogadottságot és tagállami politikai támogatást igényel, és el kell ismerni az átvitelrendszer-üzemeltetők által e tekintetben tett rendkívül jelentős erőfeszítéseket; emellett a hálózatok biztonságos és védett üzemeltetéséhez megfelelő kiegyenlítő kapacításra van szükség például keresletoldali válaszingázások vagy tárolás révén;
- 3.5. sok part menti közösség és sziget kihívásokkal néz szembe az éghajlatváltozás elleni küzdelem terén. E tekintetben fontos a megújuló energia terén rendelkezésre álló potenciáljuk, környezeti és társadalmi-gazdasági jellemzőik – például a tengeri biodiverzitás és a tengeri és part menti turizmus –, valamint az a szerep, amelyet a szigetek és a part menti közösségek töltenek be a kevésbé kiforrott tengeri megújuló energiákra irányuló projektek végrehajtásában; a szigetek és a part menti közösségek különleges szerepet játszanak a dekarbonizáció előmozdításában, hiszen a tengeri megújuló energiával kapcsolatos különböző technológiákra irányuló kísérleti projektek laboratóriumaként működnek annak érdekében, hogy az elszigetelt rendszereken belüli ellátásbiztonság növelése mellett fokozni lehessen a megújuló energiaforrások és technológiák diverzifikációját;

4. A HATÁROKON ÁTNYÚLÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSEL KAPCSOLATBAN MEGÁLLAPÍTVA, HOGY

- 4.1. a megújuló energiákkal kapcsolatos, határokon átnyúló együttműködési projektek előtt jelentős akadályok és kihívások állnak, amelyeket nem lehet csak a tagállamok közötti, konkrét programokra irányuló két- vagy többoldalú kormányközi megállapodásokkal felszámolni;
- 4.2. a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek előtt például a következő akadályok és kihívások állnak:
- magasabb tranzakciós költségek a jelentős politikai, technikai és jogi koordinációs erőfeszítések és bizonytalanságok miatt, többek között az első projektek esetében,

- a költségeknek és a hasznoknak a részt vevő tagállamok közötti kiegyensúlyozott elosztásával összefüggő kihívások,
- korlátozott mértékű nemzeti és különösen uniós szintű támogatás és finanszírozás a nemzeti és a határokon átnyúló projektek finanszírozási hiányainak fedezésére. Különösen a határokon átnyúló projektek esetében nagy kihívást jelent azoknak a finanszírozási hiányoknak a fedezése, amelyek egyebek mellett a költségek és a hasznok esetleges kiegyensúlyozatlan elosztásából adódnak,
- a hibrid (a termelést, az átvitelt és a kereskedelmet ötvöző) tengerienergia-projektekben a határokon átnyúló átviteli vezetékeknek az uniós villamosenergia-piacra vonatkozó szabályok értelmében rendszerösszekötőként való besorolásával összefüggő következő két kihívás: az ilyen hibrid projektekben a tengeri megújuló energiából előállított villamosenergia-mennyiség jelentős csökkenésének megakadályozása, valamint annak a hálózatba való hatékony betáplálása és piaci integrációjának biztosítása a költségek és a hasznok méltányos elosztásának biztosítása mellett,
- a technikai standardok összehangolásának hiánya (például a szélturbinákon elhelyezendő fényekre és jelölésekre, vagy az átviteli berendezések interoperabilitására és feszültség szintjére vonatkozóan),
- a védelmi jellegű tevékenységekből és a tengeri térség egyéb célokra történő felhasználásából eredő további kihívások;

4.3. a tengeri területrendezés és a tengeri hálózattervezés egymáshoz igazítását és a tagállamok közötti koordinációt javítani lehetne annak érdekében, hogy lehetővé váljon a tengeri térség hatékony kihasználása, és könnyebb legyen a tengeri megújuló energiával kapcsolatos nemzeti és a határokon átnyúló projektek megvalósítása;

4.4. a tengeri hálózattervezés gyakran nem veszi megfelelő módon figyelembe a szárazföldi hálózati csatlakozásokat és a hálózat belső megerősítéseit;

5. FIGYELEMBE VÉVE

5.1. a tagállamok azon jogát, hogy az EUMSZ 194. cikkével összhangban szabadon meghatározzák az energiamixüket, valamint a nemzeti villamosenergia-hálózataik és az azok közötti összeköttetések fejlesztésére irányuló nemzeti hatásköröket, továbbá a villamosenergia-piacra alkalmazandó szabályoknak a területükön történő érvényesítésére és hatósági felügyeletére irányuló nemzeti felelősséget;

- 5.2. a tagállamok azon jogát, hogy az (EU) 2018/2001 irányelv 4. cikkével összhangban és az EUMSZ 107. és 108. cikkének sérelme nélkül kidolgozzák a megújuló energiaforrásokból előállított energia céljára nyújtott nemzeti támogatási rendszereiket, valamint azt, hogy az (EU) 2018/2001 irányelv 5. cikkével összhangban a tagállamoknak jogukban áll eldönteni, hogy milyen mértékben támogatják a megújuló forrásokból más tagállamban előállított villamosenergiát;

6. A MEGÚJULÓ ENERGIÁKKAL KAPCSOLATOS ÁLTALÁNOS EURÓPAI EGYÜTTMŰKÖDÉSRE TEKINTETTEL MEGÁLLAPÍTJA, HOGY

- 6.1. annak érdekében, hogy támogatni lehessen az egyre nagyobb mennyiségű megújuló energiának az európai villamosenergia-piacba való integrálását, és elő lehessen segíteni a határokon átnyúló kereskedelmet és együttműködést, a belső energiapiac további integrációjára van szükség, mégpedig egyebek mellett az EU éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéseire való hozzájárulás céljából és többek között a belső és a határokon átnyúló infrastruktúrafejlesztés és a tagállamok energiahálózatainak fokozott összekapcsolása révén, amelyek megvalósítására a megfelelő eszközök például a következők: a transzeurópai energiahálózatokra irányuló szakpolitika, a közös érdekű projektek és a vonatkozó uniós jogszabályok végrehajtása;
- 6.2. annak érdekében, hogy támogatni lehessen a tagállamokat, köztük a tenger nélküli országokat az együttműködési folyamatban, csökkenteni kell a határokon átnyúló megújulóenergia-projektekre vonatkozó, a tagállamok közötti két- és többoldalú kormányközi megállapodások megkötésével kapcsolatos tranzakciós költségeket, mégpedig a nemzeti támogatási rendszerek önkéntes megnyitásával kapcsolatos releváns együttműködési modellekre vonatkozó választási lehetőségek biztosítása révén, beleértve egy közös támogatási rendszer létrehozásának lehetőségét, valamint egy olyan „minta” kialakítását, amely tartalmazza az ilyen megállapodások kulcsfontosságú elemeit;
- 6.3. koordinálni kell a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek – többek között a tengeri megújuló energiával kapcsolatos közös és hibrid projektek – keretében végzett költség-haszon elemzést és tagállamok közötti költségmegosztást annak érdekében, hogy minden releváns költséget és hasznot figyelembe lehessen venni. Ide tartozhatnak többek között a megújuló energiára vonatkozó célösszegekből adódó hasznok, valamint a megújuló energia támogatásának, a piaci integrációnak, a hálózati csatlakozásnak (a hálózatok összekapcsolásának) és a hálózatok megerősítésének és integrációjának költségei;

- 6.4. a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek megvalósításának és a megújuló energia tagállami alkalmazásának elősegítése érdekében a meglévő uniós forrásokat jobban és hatékonyabban kell felhasználni, mégpedig olyan kulcsfontosságú uniós eszközök révén, mint az új uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmus és más uniós eszközök, például az InvestEU és az Európai Beruházási Bank innovatív projektekre irányuló finanszírozási programjai, valamint a 2021 és 2027 közötti időszakra szóló Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF), amelynek keretében új, célzott finanszírozási sor vonatkozik a határokon átnyúló megújulóenergia-projektekre; mindenekelőtt szükség van arra, hogy az uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmus támogató funkciója haladéktalanul működésbe lépjen és meglévő forrásokból származó megfelelő likviditással rendelkezzen a megújuló energiával kapcsolatos projektek támogatása és a regionális együttműködés fokozása céljából, mégpedig a közös projektek finanszírozásában jelentkező azon hiányosságok fedezése révén, amelyek többek között a költségek és hasznok tagállamok közötti kiegyensúlyozatlan elosztásából erednek;
- 6.5. a megújuló energia támogatására irányuló felülvizsgált állami támogatási keretre van szükség, amely összhangban áll a tiszta energiáról szóló csomagba tartozó irányelvekkel és rendeletekkel, valamint az európai zöld megállapodással, és amely az EU éghajlat-politikai céltervének fényében elősegíti a 2030-ra kitűzött éghajlat- és energiapolitikai célok elérését, valamint azt, hogy az Európai Unió 2050-re klímasemlegessé válhasson, és ezáltal támogatja a megújuló energia térnyerését, biztosítja a befektetői biztonságot és a szükséges támogatás társadalmi elfogadottságát, valamint lehetővé teszi a kialakulóban lévő és innovatív technológiákra irányuló kutatás és innováció, továbbá az e technológiákkal kapcsolatos nagyszabású demonstrációs tevékenységek előmozdítását;
- 6.6. a Horizont 2020 keretében az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó pályázati felhíváson és a nemsokára elinduló Európai horizont 2021-re és 2022-re szóló munkaprogramján keresztül uniós és nemzeti szinten beruházásokat kell eszközölni a kutatásba és a fejlesztésbe, mégpedig az európai stratégiai energiatechnológiai tervben (SET-tervben) kidolgozott uniós kutatási és fejlesztési menetrend alapján, amelyet naprakésszé kell tenni annak érdekében, hogy tükrözze az európai zöld megállapodásban kitűzött célokat és a megújuló energia által ezek elérésében játszott szerepet;
- 6.7 támogatni kell a dekarbonizációs folyamatokat a kedvezőtlen helyzetű, elszigetelt vagy szigeti peremterületi villamosenergia-rendszerekben, például a szigeteken vagy a legkülső régiókban, így az elszigetelt tengerparti területeken, amelyek számára előnyös lesz, hogy a sajátos helyzetüket figyelembe vevő célzott támogatás kialakítása lehetővé teszi a különböző tengeri technológiák alkalmazását;

**7. A TENGERI MEGÚJULÓ ENERGIÁVAL KAPCSOLATOS PROJEKTEK
TEKINTETÉBEN MEGÁLLAPÍTJA A KÖVETKEZŐK SZÜKSÉGESSÉGÉT:**

- 7.1. egy olyan átfogó megközelítés, amely lehetővé teszi a tengeri megújuló energiával kapcsolatos projektek és a tengeri technológiákkal kapcsolatos értékláncok nemzeti szintű és határokon átnyúló alkalmazását, és amely olyan hosszú távú jövőképet alapoz meg, amelynek keretében a technológiai, társadalmi-gazdasági és környezeti tényezőket összhangba lehet hozni az Unió éghajlatvédelmi törekvésével, különösen olyan eszközök révén, amelyek a tengeri megújuló energia minden fajtáját támogatják, és lefedik az Unió sokszínű földrajzi adottságait, így az összes tengeri régiót is;
- 7.2. a meglévő fórumok kiaknázása, valamint a tagállamok közötti fokozottabb koordináció lehetőségeinek feltárása – a nemzeti feladatkörök sérelme nélkül – a különböző európai tengeri medencékre és az Atlanti-óceán érintett területeire kiterjedő tengeri területrendezés terén annak érdekében, hogy a tengeri térség használata hatékony és fenntartható legyen; a tengeri térség használatának és kezelésének holisztikus és átfogó megközelítése, figyelembe véve a nemzeti tengeri területrendezési terveket és ösztönözve a többcélú használat lehetőségeit, különösen a tengeri ökoszisztéma környezetvédelmének és a társadalmi elfogadottságnak a biztosítása, valamint – az egyéb vonatkozó uniós szakpolitikákkal, például a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiával és a közös halászati politikával való összhang biztosítása céljából – a tengeri térség különböző használati módjai párhuzamos lehetővé tételének elősegítése érdekében;
- 7.3. a tengeri környezettel és a madarak vándorlásával kapcsolatos ismeretek gyarapítására irányuló kutatás fokozása, valamint a tagállamok közötti együttműködés megerősítése e témákban adatok, legjobb gyakorlatok és tapasztalatok cseréje révén;
- 7.4. a tengeri területrendezési tervek és a tengeri hálózattervezés közötti jobb koordináció lehetőségeinek feltárása európai, regionális és nemzeti szinten – a nemzeti feladatkörök és jogok sérelme nélkül –, kitérve a tengeri megújuló energiaforrások szárazföldi hálózathoz való csatlakoztatására is, a megújuló energia Unió-szerte történő széles körű elterjesztésének elősegítése érdekében;

- 7.5. integrált nemzeti tengeri és szárazföldi hálózattervezés és jobb koordináció a tagállamok között – különösen a hosszú távú tengeri hálózattervezést illetően –, szükség esetén az érintett tagállam jóváhagyásával a belső hálózat megerősítésére is kiterjedően, amely elengedhetetlen a tengeri megújuló energia költséghatékony elterjesztéséhez, figyelembe véve ennek során a tagállamok eltérő körülményeit; ezzel összefüggésben regionális szinten jobban össze kell hangolni a különböző energiahordozók tekintetében szükséges infrastruktúrák tervezését, elősegítendő a megújuló hidrogénnek a megújuló tengeri villamosenergia-forrásoktól történő elszállítását;
- 7.6. az átviteli vezetékekkel kapcsolatos kihívások alaposabb megértése és mélyrehatóbb elemzése általánosságban a hibrid projektek keretében, különös tekintettel annak szerteágazó következményeire, ha ezeket a határokon átnyúló átviteli vezetéseket a jelenlegi uniós villamosenergia-piaci szabályok szerinti rendszerösszekötőként sorolják be, valamint a piaci intézkedésekre vonatkozó lehetséges koncepciókból eredő hatásokra;
- 7.7. ennek alapján az uniós szintű villamosenergia-piaci intézkedésekre vonatkozó olyan megoldás, amely lehetővé teszi a közös és hibrid tengerienergia-projektek gyors megvalósítását, és biztosítja a hálózati és piaci erőforrások hatékony kihasználását, valamint a megújuló tengeri villamos energiának a hálózatba történő hatékony betáplálását és piaci integrációját; ezzel összefüggésben, a tengeri megújuló energiába irányuló hatékony beruházások lehetővé tétele érdekében foglalkozni kell a piaci szereplők és a tagállamok költségeire és hasznára gyakorolt elosztási hatásokkal, a nemzeti megújulóenergia-támogatási rendszerekre gyakorolt következményekkel, valamint a jogbizonytalanság kérdésével; mindenképpen olyan megoldásra van szükség, amely garantálja a villamosenergia-rendszer biztonságos és költséghatékony működését;
- 7.8. Unió-szerte fokozott kutatás és innováció és annak tagállamok közötti koordinálása a tengeri megújuló energiák tekintetében – beleértve az olyan kevésbé kiforrott technológiákat is, mint például az úszó szélturbinák és a sarkvidéki körülmények közötti tengeri szélenergia-termelés, az úszó naperőművek, továbbá a hullámokból, áramlatokból és árapályokból nyert energia –, mégpedig a technológiák költségeinek csökkentése és alkalmazásuk támogatása, valamint az integrált tengeri megújulóenergia-rendszerhez szükséges kulcsfontosságú hálózati technológiák demonstrációja érdekében;

- 7.9. a tengeri szélenergia (rögzített vagy úszó eszközök útján történő) termeléséhez és átviteléhez szükséges komponensekre vonatkozó műszaki szabványok és előírások jobb összehangolásával kapcsolatos lehetőségek feltérképezése, elősegítendő a kibővített páneurópai ellátási lánc növelését. Ez az összehangolás a lehetséges mértékben kiterjedhet a más óceánenergia-technológiák – nevezetesen az árapály- és hullámenergia-technológia – esetében alkalmazott komponensekre is, hozzájárulva ezen ágazatokban a költségek csökkentéséhez;

8. **ÜDVÖZLI A BIZOTTSÁGNAK A TENGERI MEGÚJULÓ ENERGIÁRA VONATKOZÓ STRATÉGIÁJÁT**, amely fontos alapul szolgál a tagállamokkal folytatott tárgyalásokhoz és az uniós szinten folytatandó további munkához, melynek célja a tengeri megújuló energiában rejlő technológiai és fizikai potenciál kiaknázása, amire elengedhetetlenül szükség lesz ahhoz, hogy Európa meg tudja valósítani a 2030-ra kitűzött éghajlat- és energiapolitikai célokat és 2050-re klímasemlegessé váljon;

9. **FELSZÓLÍTTJA a Bizottságot**, hogy mihamarabb hozzon intézkedéseket e következtetések és a tengeri megújuló energiára vonatkozó uniós stratégia nyomán azáltal, hogy – tekintettel arra, hogy további erőfeszítésekre van szükség a klímasemlegesség célkitűzésének eléréséhez – a tagállamokkal szoros együttműködésben javaslatot dolgoz ki a határokon átnyúló és egyéb releváns nemzeti megújulóenergia-projektekre vonatkozó uniós szintű „támogató keretre”, amely kiterjed a 6. és 7. pontban felsorolt szükséges intézkedésekre, és többek között az alábbiakat tartalmazza:

- 9.1. útmutatás a határokon átnyúló megújulóenergia-projektekéről szóló, tagállamok közötti két- és többoldalú kormányközi megállapodások megkötésére vonatkozóan, beleértve az ilyen megállapodások mintáját; útmutatás a nemzeti támogatási rendszerek önkéntes megnyitásával kapcsolatos releváns együttműködési modellekre vonatkozóan, ideértve a közös ajánlatokat és a közös támogatási rendszereket is, valamint útmutatás határokon átnyúló projektek esetében a költség-haszon elemzésre és a tagállamok közötti költségmegosztásra, illetve az ezek közötti koordinálásra vonatkozóan;
- 9.2. a releváns uniós finanszírozási eszközök áttekintése, valamint javaslat a meglévő uniós forrásoknak a legfőbb uniós eszközök által történő jobb és hatékonyabb felhasználására a határokon átnyúló és nemzeti megújulóenergia-projektek megvalósításának elősegítése érdekében, a vonatkozó uniós szintű eszközök – különös tekintettel az uniós megújulóenergia-finanszírozási mechanizmus támogató funkciója – finanszírozásának beindítása révén, az európai helyreállítási tervre építve;

- 9.3. útmutatás arra vonatkozóan, hogy miként lehetne javítani és fokozni a tengeri területrendezés és a tengeri hálózattervezés terén a tagállamok közötti koordinációt, beleértve a szárazföldi hálózatok fejlesztését és a tengeri megújuló energiaforrások csatlakoztatását, valamint a műszaki szabványokat;
- 9.4. a hibrid tengerienergia-projektek tekintetében alaposabb és mélyrehatóbb elemzés a 7.6. pontban vázolt következményekről és koncepciókról – amely elemzést többek között az uniós jogszabályoknak kizárólag az idevágó rendelkezéseire vonatkozó hatásvizsgálatba is bele kell foglalni –, valamint arról, hogy miként oldható meg, hogy egy stabil beruházási jogi kereten belül kizárólag az említett rendelkezések kerüljenek kiigazításra az ilyen hibrid projektek tekintetében, biztosítva ezzel egyrészt a belső piac működését, másrészt pedig a villamosenergia-termeléshez és a villamos energia integrálásához szükséges feltételeket, megkönnyítendő az EU éghajlat- és energiapolitikai célkitűzéseinek eléréséhez szükséges beruházásokat; annak értékelése, hogy időközben hogyan lehetne megkönnyíteni a hibrid projektek gyors megvalósítását és a különböző és innovatív lehetőségek tesztelésének kellő rugalmasságát, valamint az ezen elemzésen és a hibrid projektekkal szerzett tapasztalatokon alapuló javaslat a 7.7. pontban vázolt elemekkel összhangban lévő hosszú távú megoldásra;
- 9.5. az Európai horizont 2021. és 2022. évi munkaprogramjaiban a kutatás és innováció támogatása a megújulóenergia-termelés, a hálózati technológiák és a tárolást is magában foglaló hálózatintegrációs technológiák terén, beleértve a valamennyi tagállam technológiai és földrajzi sajátosságait figyelembe vevő, testre szabott pályázati felhívásokat, a tengeri környezetre és a madarak vándorlására gyakorolt kumulatív hatásra, továbbá a körforgásos szemléletű tervezésre irányuló intenzívebb tudományos kutatást, valamint a SET-terv naprakésszé tételét, a megújuló – különösen a tengeri – energia jelentőségének tükrözése és a tagállamok közötti, e témákkal kapcsolatos fokozott együttműködés és információcsere elősegítése érdekében;
- 9.6. egy a tengeri megújuló energiával foglalkozó európai fórum létrehozásának elősegítése, amely a tagállamokat, a szabályozó hatóságokat és az érintett érdekelt feleket tömöríti annak céljából, hogy a tengeri megújuló energia terén ösztönözze a regionális együttműködést és a legjobb gyakorlatok cseréjét.